

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1997.05.13)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1993, Nr.2-29

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-40, 93.01.05, Žin., 1993, Nr.3-52 (93.01.31)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO RINKIMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO

*** Pabaiga ***

LIETUVOS RESPUBLIKOS

PREZIDENTO RINKIMŲ

ĮSTATYMAS

I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Respublikos Prezidento rinkimų pagrindai

Respublikos Prezidentą renka Lietuvos Respublikos piliečiai penkeriems metams, remdamiesi visuotine, lygia ir tiesiogine rinkimų teise, slaptu balsavimu.

2 straipsnis. Teisė būti kandidatų į Respublikos Prezidentus

Respublikos Prezidentu gali būti renkamas Lietuvos Respublikos pilietis pagal kilmę, ne mažiau kaip trejus pastaruosius metus gyvenęs Lietuvoje, jeigu jam iki rinkimų dienos yra suėję ne mažiau kaip keturiasdešimt metų ir jeigu jis gali būti renkamas Seimo nariu. Į Lietuvos Respublikos piliečio gyvenimo Lietuvoje laiką įskaitomas laikas, praleistas už Lietuvos Respublikos ribų, jei tai susiję su politine tremtimi ar iškalinimu už politinius įsitikinimus iki 1990 m. kovo 11 d., darbu diplomatinėse tarnybose bei kitomis užduotimis, susijusiomis su Lietuvos valstybės pavedimais.

Tas pats asmuo Respublikos Prezidentu gali būti renkamas ne daugiau kaip du kartus iš eilės.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-40, 93.01.05, Žin., 1993, Nr.3-52 (93.01.31)

3 straipsnis. Visuotinė rinkimų teisė

Teisę rinkti Respublikos Prezidentą turi Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie rinkimų dieną yra ne jaunesni kaip 18 metų. Rinkimuose nedalyvauja piliečiai, teismo pripažinti neveiksniais.

Bet kokie tiesioginiai arba netiesioginiai Lietuvos Respublikos piliečių rinkimų teisių apribojimai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų – draudžiami.

4 straipsnis. Lygi rinkimų teisė

Kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis, turintis teisę rinkti Respublikos Prezidentą, rinkimuose turi vieną balsą.

5 straipsnis. Tiesioginiai Respublikos Prezidento rinkimai

Respublikos Prezidentą rinkėjai renka be tarpininkų.

6 straipsnis. Slaptas balsavimas

Rinkėjai balsuoja asmeniškai ir slaptai. Kontroliuoti rinkėjų valią rinkimuose draudžiama.

7 straipsnis. Viešumas rengiant ir vykdant rinkimus

Valstybės institucijos ir rinkimų komisijos Respublikos Prezidento rinkimus rengia ir vykdo viešai. Apie rinkimų organizavimo renginius (susirinkimus, posėdžius) viešai pranešama ne vėliau kaip likus 12 val. iki renginių pradžios.

Rinkimų komisijos informuoja piliečius apie savo darbą,

rinkimų apylinkių sudaryma, rinkimų komisijų sudėtį, buvimo vieta ir darbo laiką, apie rinkėjų sąrašus, kandidatų į Respublikos Prezidentus įregistravimo rezultatus, balsavimo ir rinkimų rezultatus.

Valstybinės masinės informacijos priemonės informuoja visuomenę apie Respublikos Prezidento rinkimų rengimą ir vykdymą.

Visų masinės informacijos priemonių atstovai turi teisę nekliudomai dalyvauti visuose renginiuose, kuriuos organizuoja rinkimų komisijos, visuose rinkimų komisijų posėdžiuose, taip pat gauti iš rinkimų komisijų informaciją apie rinkimų rengimą ir vykdymą.

8 straipsnis. Rinkimų rengimo ir vykdymo išlaidos

Respublikos Prezidento rinkimų rengimo ir vykdymo išlaidas apmoka valstybė.

II. RINKIMŲ ORGANIZAVIMAS

9 straipsnis. Rinkimų apylinkių sudarymas

Respublikos miestų ir rajonų teritorijos dalijamos į rinkimų apylinkes. Kiekvieno miesto, rajono suskirstymą į rinkimų apylinkes, rinkimų apylinkių skaičių ir dydį nustato miesto, rajono rinkimų komisija likus ne mažiau kaip 37 dienoms iki rinkimų.

Rinkimų apylinkės teritorijoje turi gyventi iki 5 tūkstančių rinkėjų.

Miesto, rajono rinkimų komisija per 5 dienas po rinkimų apylinkių patvirtinimo informuoja rinkėjus, kokios yra kiekvienos rinkimų apylinkės ribos, nurodo, kur yra jų buveinė ir balsavimo patalpos.

10 straipsnis. Rinkimų komisijos

Respublikos Prezidento rinkimus organizuoja ir vykdo:

- 1) Respublikos Prezidento rinkimų komisija;
- 2) miesto, rajono rinkimų komisijos;
- 3) apylinkių rinkimų komisijos.

Rinkimų komisijų nariai negali būti kandidatais į Respublikos Prezidentus ar kandidato patikėtiniais.

11 straipsnis. Respublikos Prezidento rinkimų komisija

Respublikos Prezidento rinkimų komisija yra aukščiausia Respublikos Prezidento rinkimų organizavimo institucija.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija, iki rinkimų dienos likus ne mažiau kaip 45 dienoms, sudaro Seimas.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija sudaroma iš:

komisijos pirmininko;
trių asmenų, turinčių aukštąjį teisinį išsilavinimą, kurie burtais nustatomi iš teisingumo ministro pateiktų 6 kandidatūrų;
trių asmenų, turinčių aukštąjį teisinį išsilavinimą, kurie burtais nustatomi iš Lietuvos teisininkų draugijos pateiktų 6 kandidatūrų.

Teisingumo ministras ir Lietuvos teisininkų draugija į Respublikos Prezidento rinkimų komisiją gali siūlyti ir daugiau kandidatūrų.

Burtų traukimą Seimo posėdyje organizuoja Seimo Pirmininkas.

Politinės partijos, visuomeniniai politiniai judėjimai ir tautinių mažumų visuomeninės politinės organizacijos, gavusios Seimo narių mandatų daugiamandatėje rinkimų apygardoje, nuo vieno šio daugiamandatėje rinkimų apygardoje iškeltų kandidatų sąrašo (jungtinio sąrašo) turi teisę pasiūlyti į Respublikos Prezidento rinkimų komisiją po vieną atstovą iki komisijos sudarymo.

Seimas negali atmesti pasiūlytų kandidatūrų.

Respublikos Prezidento rinkimų komisijos pirmininką skiria Seimas. Respublikos Prezidento rinkimų komisijos pirmininkas, taip pat komisijos nariai, paskirti į komisiją burtų keliu, jeigu jie yra politinių partijų, visuomeninių politinių judėjimų ar visuomeninių politinių organizacijų nariai, turi sustabdyti savo narystę šiose organizacijose ir judėjimuose ir darbo komisijoje laikotarpiu negali dalyvauti šių organizacijų ar judėjimų veikloje, vykdyti jų pavedimų.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija savo posėdyje išsirenka pirmininko pavaduotoją ir komisijos sekretorių. Pirmininko pavaduotojas renkamas iš narių, neatstovaujančių politinėms partijoms, visuomeniniams politiniams judėjimams ar tautinių mažumų visuomeninėms politinėms organizacijoms.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija sudaroma Respublikos Prezidento rinkimų laikui ir netenka savo įgaliojimų, kai prisiekia Respublikos Prezidentas.

12 straipsnis. Respublikos Prezidento rinkimų komisijos įgaliojimai

Respublikos Prezidento rinkimų komisija:

- 1) išduoda rinkėjų parašų rinkimo lapus;
- 2) registruoja kandidatus į Respublikos Prezidentus, išduoda jiems kandidato į Respublikos Prezidentus pažymėjimą;
- 3) nustato balsavimo biuletenių, kitų rinkimuose naudojamų dokumentų, paketų, antspaudų pavyzdžius bei formas, jų užpildymo pavyzdžius, taip pat biuletenių antspaudavimo tvarką;
- 4) tvarko Respublikos Prezidento rinkimams skirtas valstybės lėšas;
- 5) prižiūri, kaip vykdomas šis įstatymas;
- 6) nagrinėja skundus dėl miestų, rajonų rinkimų komisijų, apylinkių rinkimų komisijų sprendimų;
- 7) nustato ir skelbia Respublikos Prezidento rinkimų rezultatus;
- 8) išrinktam kandidatui išduoda Lietuvos Respublikos Prezidento pažymėjimą;
- 9) perduoda Valstybės archyvuui saugoti Respublikos Prezidento rinkimų dokumentus;
- 10) vykdo kitus šiame įstatyme numatytus įgaliojimus.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija negali aiškinti šio įstatymo nuostatų. Prireikus tai padaryti, Respublikos Prezidento rinkimų komisija kreipiasi į Seimą dėl šio įstatymo pakeitimo. Respublikos Prezidento rinkimų komisijos pateiktus klausimus Seimas svarsto ypatingos skubos tvarka.

13 straipsnis. Miestų, rajonų rinkimų komisijų sudarymas

Miestų ir rajonų rinkimų komisijas sudaro Respublikos Prezidento rinkimų komisija likus iki Respublikos Prezidento rinkimų dienos ne mažiau kaip 40 dienų.

Miestų, rajonų rinkimų komisijos sudaromos iš:

dviejų tame mieste, rajone gyvenančių asmenų, turinčių aukštąją teisinį išsilavinimą, kurių kandidatūras siūlo teisingumo ministras;

dviejų tame mieste, rajone gyvenančių asmenų, turinčių aukštąją teisinį išsilavinimą, kurių kandidatūras siūlo Lietuvos teisininkų draugija.

Teisingumo ministras ir Lietuvos teisininkų draugija gali siūlyti ir daugiau kandidatūrų.

Politinės partijos, visuomeniniai politiniai judėjimai ir tautinių mažumų visuomeninės politinės organizacijos, gavusios Seimo narių mandatus daugiamandatėje rinkimų apygardoje pagal iškeltų kandidatų sąrašą (jungtinį sąrašą), nuo vieno šio daugiamandatėje apygardoje iškeltų kandidatų sąrašo (jungtinio sąrašo) turi teisę pasiūlyti į miestų rinkimų komisijas po du savo atstovus. Respublikos Prezidento rinkimų komisija šių kandidatūrų atmesti negali. Jei kandidatūrų nebuvo pasiūlyta, Respublikos Prezidento rinkimų komisija vietoj jų gali papildomai tvirtinti komisijos nariais kandidatūras, pasiūlytas teisingumo ministro ir Lietuvos teisininkų draugijos.

Miesto, rajono rinkimų komisijos pirmininką skiria Respublikos Prezidento rinkimų komisija.

Miesto, rajono rinkimų komisija savo pirmajame posėdyje išsirenka komisijos pirmininko pavaduotoją ir sekretorių.

Vilniaus ir Kauno miestuose šio straipsnio nustatyta tvarka gali būti sudaroma daugiau kaip po vieną miesto rinkimų komisiją, turinčią šio įstatymo 14 straipsnyje numatytus įgaliojimus.

14 straipsnis. Miestų, rajonų rinkimų komisijų įgaliojimai

Miesto, rajono rinkimų komisija:

- 1) suskirsto miesto, rajono teritoriją į rinkimų apylinkes, nustato jų ribas ir apylinkių numeraciją;
- 2) informuoja mieste, rajone gyvenančius rinkėjus apie rinkimų apylinkių ribas, jų buveinę, darbo laiką ir balsavimo patalpas;
- 3) prižiūri, kaip mieste, rajone vykdomas šis įstatymas;
- 4) surašo miesto, rajono balsų skaičiavimo protokolą;
- 5) svarsto skundus dėl apylinkių rinkimų komisijų sprendimų ir veiksmų, priima dėl jų sprendimus;
- 6) vykdo kitus šiame įstatyme numatytus įgaliojimus.

15 straipsnis. Apylinkių rinkimų komisijų sudarymas

Apylinkių rinkimų komisijas sudaro miestų, rajonų rinkimų komisijos iki Respublikos Prezidento rinkimų dienos likus ne mažiau kaip 36 dienoms.

Apylinkių rinkimų komisijos sudaromos iš kandidatūrų, kurias pasiūlo politinės partijos, visuomeniniai politiniai judėjimai ir

tautinių mažumų visuomeninės politinės organizacijos, gavusios Seimo narių mandatus daugiamandatėje rinkimų apygardoje pagal iškeltų kandidatų sąrašą (jungtinį sąrašą). Šios politinės partijos, visuomeniniai politiniai judėjimai ir tautinių mažumų visuomeninės politinės organizacijos turi teisę pasiūlyti į apylinkių rinkimų komisiją iki 3 savo atstovų. Jeigu kandidatūrų nebuvo pasiūlyta, miestų, rajonų rinkimų komisijos gali proporcingai padidinti aukščiau nurodytų politinių jėgų atstovavimo normą.

Miestų, rajonų rinkimų komisijos negali atvesti šiame straipsnyje nurodytų kandidatūrų, pasiūlytų į apylinkės rinkimų komisiją.

Apylinkių rinkimų komisijų pirmininkus skiria miestų, rajonų rinkimų komisijos.

Apylinkės rinkimų komisija savo pirmajame posėdyje išsirenka komisijos pirmininko pavaduotoją ir sekretorių.

16 straipsnis. Apylinkės rinkimų komisijos įgaliojimai

Apylinkės rinkimų komisija:

- 1) iš savivaldybių valdymo institucijų gauna rinkėjų sąrašus, juos tikslina ir tvirtina;
- 2) išrašo rinkėjus į apylinkės rinkimų sąrašą, jeigu yra šio įstatymo 24 straipsnio antroje dalyje numatytos sąlygos;
- 3) nagrinėja skundus dėl rinkėjų sąrašo padarytų klaidų;
- 4) likus iki rinkimų ne mažiau kaip 25 dienoms, pateikia apylinkės rinkėjų sąrašą miesto, rajono rinkimų komisijai;
- 5) įteikia ar kitaip perduoda rinkėjams balsavimo pažymėjimus;
- 6) garantuoja, kad pagal šio įstatymo reikalavimus būtų parengtos balsavimo patalpos ir balsadėžės;
- 7) rinkimų dieną organizuoja rinkimų apylinkėje balsavimą;
- 8) suskaičiuoja balsus, surašo apylinkės balsų skaičiavimo protokolą;
- 9) svarsto tos apylinkės rinkėjų ir stebėtojų skundus rinkimų rengimo, balsavimo organizavimo, balsų skaičiavimo, balsų skaičiavimo protokolų surašymo klausimais ir priima dėl jų sprendimus;
- 10) vykdo kitus šiame įstatyme numatytus įgaliojimus.

17 straipsnis. Rinkimų komisijų darbo organizavimas

Rinkimų komisijų posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip 3/5 komisijos narių. Komisijų sprendimai priimami atviru balsavimu balsų dauguma. Balsams pasidalijus po lygiai, lemia komisijos pirmininko balsas. Komisijos nariai, nesutinkantys su sprendimu, turi teisę raštu pareikšti atskirą nuomonę, kuri pridedama prie protokolo.

Pasibaigus balsavimui, apylinkės rinkimų komisijos, miestų, rajonų rinkimų komisijos gali priimti sprendimus tik dėl balsų skaičiavimo protokolų surašymo.

Visų rinkimų komisijų visi posėdžiai yra vieši. Juose turi teisę dalyvauti politinių partijų, visuomeninių politinių judėjimų, taip pat save iškėlusių kandidatų į Respublikos Prezidentus paskirti stebėtojai, kandidatų į Respublikos Prezidentus patikėtiniai, visų masinės informacijos priemonių atstovai.

Niekas neturi teisės rengti neviešų rinkimų komisijų posėdžių.

Rinkimų komisijų pirmininkams ir nariams, atliekant savo pareigas rinkimų komisijoje, draudžiama bet kokia forma vykdyti rinkimų agitaciją ar kitaip bandyti paveikti rinkėjų valią. Asmenys, pažeidę šį reikalavimą, gali būti atleisti iš komisijos.

18 straipsnis. Skundai dėl rinkimų komisijų sprendimų, priimtų iki balsavimo pabaigos

Visos politinės partijos ir politinės organizacijos, iškėlusios kandidatą į Prezidentus, bei kandidatų į Respublikos Prezidentus patikėtiniai rinkimų komisijų sprendimus gali apskusti šia tvarka:

- 1) apylinkių rinkimų komisijų sprendimus - miesto ar rajono rinkimų komisijai;
- 2) miestų, rajonų rinkimų komisijų sprendimus - Respublikos Prezidento rinkimų komisijai;
- 3) Respublikos Prezidento rinkimų komisijos sprendimus - Aukščiausiam Teismui.

Skundai turi būti išnagrinėti ne vėliau kaip per 48 valandas nuo skundo padavimo. Į šį terminą įskaitomos ir nedarbo dienos. Aukščiausiojo Teismo sprendimas yra galutinis.

19 straipsnis. Skundai dėl rinkimų komisijų sprendimų, priimtų pasibaigus balsavimui

Visos politinės partijos ir politinės organizacijos, iškėlusios kandidatą į Prezidentus, bei kandidatų į Respublikos Prezidentus patikėtiniai apylinkių rinkimų komisijų sprendimus dėl balsų skaičiavimo protokolų surašymo gali apskusti miesto, rajono rinkimų komisijai ne vėliau kaip per 24 valandas nuo jų priėmimo. Šie skundai turi būti išnagrinėti ne vėliau kaip per 24 valandas.

Miestų, rajonų rinkimų komisijos, nagrinėdamos skundus dėl apylinkių rinkimų komisijų sprendimų dėl balsų skaičiavimo protokolų surašymo, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 komisijos narių, gali perskaičiuoti apylinkės rinkimų komisijos pateiktus biuletenius ir, nustačiusios aritmetinę klaidą, neteisingai suskaičiuotus galiojančius bei negaliojančius biuletenius, gali pakeisti apylinkės balsų skaičiavimo protokolą. Miestų, rajonų rinkimų komisijos neturi teisės pripažinti negaliojančiais apylinkių rinkimų komisijų balsų skaičiavimo protokolų.

Respublikos Prezidento rinkimų komisijos sprendimai gali būti apskusti Aukščiausiam Teismui ne vėliau kaip per 2 dienas nuo jų priėmimo ir turi būti išnagrinėti ne vėliau kaip per 48 valandas. Į šį terminą įskaitomos ir nedarbo dienos. Aukščiausiojo Teismo sprendimas yra galutinis ir jo vykdymas Respublikos Prezidento rinkimų komisijai yra privalomas.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija, nagrinėdama skundus dėl miestų, rajonų rinkimų komisijų sprendimų dėl balsų skaičiavimo protokolų surašymo mieste ar rajone, gali perskaičiuoti miesto, rajono rinkimų komisijos pateiktus rinkimų biuletenius ir, nustačiusi aritmetinę klaidą, neteisingai suskaičiuotus biuletenius, gali pakeisti miesto, rajono ir apylinkės balsų skaičiavimo protokolų įrašus. Respublikos Prezidento rinkimų komisija neturi teisės pripažinti negaliojančiais miestų, rajonų balsų skaičiavimo protokolų.

20 straipsnis. Parama rinkimų komisijoms

Valstybės institucijos, įmonės, įstaigos bei organizacijos, jų pareigūnai privalo padėti rinkimų komisijoms vykdyti įgaliojimus, teikti joms reikalingas žinias.

Valstybės institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, jų pareigūnai ne vėliau kaip per 3 dienas privalo apsvarstyti rinkimų komisijų pareikštus prašymus ir duoti rinkimų komisijai motyvuotą atsakymą.

Pagalbiniams darbams rinkimų komisijos gali samdyti reikiama skaičių personalo.

Vietos savivaldybės, valstybės įstaigos ir organizacijos privalo suteikti rinkimų komisijoms patalpas bei įrengimus rinkimams rengti ir vykdyti.

21 straipsnis. Rinkimų komisijų narių darbo apmokėjimas

Rinkimų komisijų pirmininkai ir nariai už darbą rinkimų komisijose gauna atlyginimą pagal Respublikos Prezidento rinkimų komisijos pateiktus ir Vyriausybės patvirtintus tarifus. Rinkimų komisijų pirmininkams ir nariams, dirbantiems įmonėse, įstaigose, organizacijose ir dėl veiklos rinkimų komisijose negaunantiems darbo užmokesčio, už darbą rinkimų komisijose valstybė išmoka ne didesnę kaip vieno vidutinio darbo užmokesčio toje darbo vietoje atlyginimą.

22 straipsnis. Rinkimų komisijų sudėties keitimas

Rinkimų komisijų pirmininkus ir narius iš pareigų komisijoje gali atleisti juos patvirtinusi institucija.

Prireikus naujas rinkimų komisijos pirmininkas ar narys skiriamas šio įstatymo nustatyta tvarka.

III. RINKĖJŲ SĄRAŠAI

23 straipsnis. Rinkėjų sąrašų sudarymas

Rinkimams vykdyti sudaromi rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai. Sąrašus sudaro atitinkamų savivaldybių valdymo institucijos ir jų vadovų pasirašytus perduoda apylinkių rinkimų komisijoms likus ne mažiau kaip 35 dienoms iki rinkimų dienos.

Apylinkių rinkimų komisijos gautus rinkėjų sąrašus patikslina ir patvirtina. Patvirtintą rinkėjų sąrašą pasirašo apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas ir sekretorius.

24 straipsnis. Piliečių įrašymo į rinkėjų sąrašus bendroji tvarka

Į apylinkės rinkėjų sąrašą įrašomi aktyviają rinkimų teisę turintys Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie sąrašo sudarymo

metu nuolat gyvena tos rinkimų apylinkės teritorijoje.

Jei prasidėjus sąrašų sudarymui rinkėjas pakeitė savo nuolatinę gyvenamąją vietą, jis gali būti įrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašus pagal naują nuolatinę gyvenamąją vietą. Šiuo atveju, likus ne mažiau kaip 30 dienų iki rinkimų, pastarosios vietos apylinkės komisijai jis turi paduoti pareiškimą dėl įrašymo į rinkėjų sąrašą. Apylinkės rinkimų komisija turi pasirūpinti, kad pilietis būtų išbrauktas iš ankstesnės nuolatinės gyvenamosios vietos apylinkės rinkėjų sąrašo.

25 straipsnis. Rinkėjų įrašymas tik į vieną sąrašą

Kiekvienas rinkėjas gali būti įrašytas tik į vieną rinkėjų sąrašą. Tai tikrina miestų, rajonų rinkimų komisijos ir Respublikos Prezidento rinkimų komisija. Nustačiusi, kad rinkėjas yra įrašytas į kelių apylinkių rinkėjų sąrašus, likus ne mažiau kaip 20 dienų iki rinkimų, miesto, rajono ar Respublikos Prezidento rinkimų komisija kreipiasi į rinkėją, kad šis per 5 dienas praneštų, į kurios apylinkės rinkėjų sąrašą jis norėtų būti įrašytas. Jei per nustatytą terminą rinkėjas neapsisprendžia, Respublikos Prezidento rinkimų komisija jį įrašo į tos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, kurioje, jos nuomone, rinkėjui patogiau balsuoti, ir apie tai per 3 dienas praneša rinkėjui. Toks Respublikos Prezidento rinkimų komisijos sprendimas negali būti apskūstas.

26 straipsnis. Rinkėjų sąrašų paskelbimas

Likus ne mažiau kaip 20 dienų iki rinkimų, miesto, rajono rinkimų komisija viešai paskelbia, kad rinkėjų sąrašai parengti, ir sudaro sąlygas rinkėjams su jais susipažinti, nurodydama laiką ir vietą šiai rinkėjų teisei įgyvendinti.

27 straipsnis. Rinkėjų sąrašų patikslinimas

Pastabas dėl netikslumų rinkėjų sąrašė bet kuris rinkėjas gali pateikti apylinkės rinkimų komisijai. Apylinkės rinkimų komisija pastabas privalo išnagrinėti ir sprendimą priimti per 48 valandas nuo jų gavimo. Apylinkės rinkimų komisijos sprendimas per 48 valandas nuo jo priėmimo gali būti apskūstas miesto, rajono rinkimų komisijai. Miesto, rajono rinkimų komisija per 48 valandas nuo skundo gavimo privalo priimti sprendimą. Miesto, rajono rinkimų komisijos sprendimas yra galutinis.

28 straipsnis. Skundai dėl rinkimų teisės atstatymo

Skundus dėl rinkėjų sąrašė padarytų klaidų, dėl kurių rinkėjas negali įgyvendinti savo teisės rinkti, rinkėjas gali pateikti apylinkės rinkimų komisijai. Apylinkės rinkimų komisija skundą privalo išnagrinėti ir sprendimą priimti ne vėliau kaip per 24 valandas nuo jo gavimo.

Apylinkės rinkimų komisijos sprendimas per 48 valandas gali būti apskūstas apylinkės teismui, kuris skundą išnagrinėja per 24 valandas, o jo sprendimas yra galutinis.

Pastabos ir skundai, pateikti likus mažiau kaip 24 valandoms iki rinkimų pradžios, nenagrinėjami.

29 straipsnis. Miestų, rajonų rinkėjų sąrašai

Miestų, rajonų rinkėjų sąrašus, likus iki rinkimų dienos ne mažiau kaip 25 dienoms, sudaro miestų, rajonų rinkimų komisijos pagal apylinkių rinkimų komisijų pateiktus apylinkių rinkėjų sąrašus.

30 straipsnis. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas

Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą, likus ne mažiau kaip 20 dienų iki rinkimų dienos, sudaro Respublikos Prezidento rinkimų komisija pagal miestų, rajonų rinkimų komisijų pateiktus rinkėjų sąrašus, taip pat rinkėjų, gyvenančių užsienyje, sąrašus.

IV. KANDIDATŲ Į RESPUBLIKOS PREZIDENTUS KĖLIMAS

31 straipsnis. Kandidatų į Respublikos Prezidentus kėlimas

Kandidatais į Respublikos Prezidentus save gali iškelti pavieniai asmenys.

Kandidatus į Respublikos Prezidentus gali kelti, remti politinės partijos ir politinės organizacijos.

Kandidatų į Respublikos Prezidentus skaičius neribojamas.

Kandidatų į Respublikos Prezidentus iškėlimas pradedamas

kitą dieną sudarius Respublikos Prezidento rinkimų komisiją ir baigiamas ne vėliau kaip likus 40 dienų iki rinkimų dienos.

32 straipsnis. Pareiškimas apie asmens dalyvavimą
rinkimuose kandidatu į Respublikos
Prezidentus

Asmuo, iškeltas ar iškėlęs save kandidatu į Respublikos Prezidentus, ne vėliau kaip likus 40 dienų iki rinkimų raštu pareiškia apie tai Respublikos Prezidento rinkimų komisijai.

Jeigu kandidatą į Respublikos Prezidentus iškėlė politinės partijos ir politinės organizacijos, šis jų sprendimas taip pat pateikiamas raštu. Taip pat yra pateikiami kandidato pilietybę bei asmenybę patvirtinantys dokumentai ir sumokamas penkių vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio užstatas. Surinkus Lietuvos Respublikos Konstitucijos 79 straipsnyje nurodytus 20 tūkstančių rinkėjų parašų, visas užstatas yra gražinamas jį sumokėjusiam asmeniui.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija ne vėliau kaip per 3 dienas (įskaitant ir nedarbo dienas) nuo pareiškimo gavimo patikrina, ar nėra Lietuvos Respublikos Konstitucijos 78 straipsnyje nurodytų aplinkybių, neleidžiančių asmeniui būti kandidatu į Respublikos Prezidentus, ir priima motyvuotą sprendimą išduoti asmeniui rinkėjų parašų rinkimo lapus su kandidato į Respublikos Prezidentus vardu ir pavarde arba jų neišduoti. Atsisakymas išduoti rinkėjų parašų rinkimo lapus ne vėliau kaip per 3 dienas gali būti apskundžiamas Aukščiausiam Teismui, o šis turi išnagrinėti skundą ne vėliau kaip per 72 valandas nuo jo padavimo. Į šį terminą įskaitomos ir nedarbo dienos. Aukščiausiojo Teismo sprendimas yra galutinis.

33 straipsnis. Rinkėjų parašų rinkimas

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 79 straipsnyje nustatyti ne mažiau kaip 20 tūkstančių rinkėjų parašai renkami rinkėjų parašų rinkimo lape, kuriame yra šis tekstas:

Aš, Lietuvos Respublikos pilietis(tė), patvirtinu, kad remiu

(asmens vardas ir pavardė)
pareiškimą dalyvauti m. _____ d. rinkimuose
kandidatu į Lietuvos Respublikos Prezidentus.

Eil.Nr.	Asmens pavardė, vardas	Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančio dokumento serija, numeris	Gimimo data	Nuolatinė gyvenamoji vieta	Parašas ir data
---------	------------------------	---	-------------	----------------------------	-----------------

Lapo pabaigoje nurodomas asmens, rinkusio parašus, vardas, pavardė, Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančio dokumento serija, numeris, nuolatinė gyvenamoji vieta, parašas.

Visus duomenis parašų rinkimo lape pasirašantis rinkėjas užpildo pats. Rinkėjas gali paremti kiekvieną kandidatą į Respublikos Prezidentus tik po vieną kartą.

Rinkėjų parašų rinkimo lapus išduoda Respublikos Prezidento rinkimų komisija tiesiogiai asmenims, raštu pareiškusiems apie dalyvavimą rinkimuose kandidatais į Respublikos Prezidentus, o šių asmenų prašymu – jų nurodytiems asmenims.

34 straipsnis. Kandidatų į Respublikos Prezidentus
įregistravimas

Likus iki rinkimų ne mažiau kaip 25 dienoms, asmenys, iškelti ar iškėlę save kandidatais į Respublikos Prezidentus, privalo pateikti Respublikos Prezidento rinkimų komisijai jos išduotus rinkėjų parašų rinkimo lapus su ne mažiau kaip 20 tūkstančių rinkėjų parašų.

Asmenys, iškelti ar iškėlę save kandidatais į Respublikos Prezidentus, gali pateikti Respublikos Prezidento rinkimų komisijai pažymą apie savo sveikatos būklę. Respublikos Prezidento rinkimų komisija šią pažymą paskelbia masinės informacijos priemonėse.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija ne vėliau kaip per 24 valandas nuo rinkėjų parašų rinkimo lapų gavimo patikrina, ar jie teisingai užpildyti. Jeigu aptinkama, kad pilietis dėl to paties kandidato į Respublikos Prezidentus pasirašė du kartus ar daugiau, jo visi parašai neįskaitomi. Neįskaitomi taip pat parašai tų piliečių, kurie lape neįrašė visų reikiamų duomenų arba juos įrašė neteisingus.

Jeigu atmetus parašus, kurie neįskaitomi, kandidatą į

Respublikos Prezidentus remia ne mažiau kaip 20 tūkstančių rinkėjų, Respublikos Prezidento rinkimų komisija ne vėliau kaip per 3 valandas privalo įregistruoti asmenį kandidatą į Respublikos Prezidentus. Respublikos Prezidento rinkimų komisijos atsisakymas įregistruoti asmenį kandidatą į Respublikos Prezidentus ne vėliau kaip per 3 dienas (įskaitant ir nedarbo dienas) gali būti apskūstas Aukščiausiam Teismui, o šis privalo išnagrinėti skundą per 48 valandas. Į šį terminą įskaitomos ir nedarbo dienos. Aukščiausiojo Teismo sprendimas yra galutinis.

Asmenys, iškelti ar iškėlę save kandidatais į Respublikos Prezidentus, kandidato į Respublikos Prezidentus statusą įgyja juos įregistravus kandidatais į Respublikos Prezidentus Respublikos Prezidento rinkimų komisijoje.

Likus iki rinkimų dienos ne mažiau kaip 22 dienoms, Respublikos Prezidento rinkimų komisija oficialiai skelbia visu asmenų, įregistruotų kandidatais į Respublikos Prezidentus, sąrašą ir ne vėliau kaip per 3 valandas nuo sąrašo paskelbimo išduoda šiems asmenims kandidato į Lietuvos Respublikos Prezidentus pažymėjimą. Nuo oficialaus kandidatų į Respublikos Prezidentus sąrašo paskelbimo dienos prasideda Respublikos Prezidento rinkimų kampanija.

35 straipsnis. Kandidato į Respublikos Prezidentus patikėtinis

Asmuo, įregistruotas kandidatą į Respublikos Prezidentus, turi teisę turėti patikėtinius. Kandidatas į Respublikos Prezidentus pateikia patikėtinių sąrašą Respublikos Prezidento rinkimų komisijai, kuri ne vėliau kaip per 24 valandas išduoda patikėtiniams kandidato į Respublikos Prezidentus (nurodant kandidato vardą ir pavardę) patikėtinio pažymėjimą.

Kandidato į Respublikos Prezidentus patikėtinis turi teisę kandidato į Respublikos Prezidentus pavedimu jam atstovauti susitikimuose su rinkėjais, masinės informacijos priemonėse, rinkti lėšas rinkimams finansuoti, taip pat atlikti kitus kandidato į Respublikos Prezidentus pavedimus, kurie neprieštarauja įstatymams.

Kandidatas į Respublikos Prezidentus gali bet kada raštu atšaukti savo patikėtinį. Patikėtinis laikomas atšauktu nuo pareiškimo dėl jo atšaukimo įteikimo Respublikos Prezidento rinkimų komisijai.

36 straipsnis. Respublikos Prezidento rinkimų stebėtojai

Visos politinės partijos ir politinės organizacijos, iškėlusios asmenį kandidatą į Respublikos Prezidentus, kandidatai į Respublikos Prezidentus turi teisę raštu paskirti stebėtojus į kiekvieną rinkimų komisiją. Respublikos Prezidento rinkimų stebėtojų pažymėjimai yra išduodami nedelsiant. Stebėtojų pažymėjimus išduoda:

1) stebėtojų, paskirtų stebėti Respublikos Prezidento rinkimų komisijos, taip pat miestų, rajonų rinkimų komisijų veiklą, - Respublikos Prezidento rinkimų komisija;

2) stebėtojų, paskirtų stebėti apylinkių rinkimų komisijų veiklą, - miestų, rajonų rinkimų komisijos.

Rinkimų stebėtojai turi teisę dalyvauti rinkimų komisijų, kurių veiklą jie paskirti stebėti, posėdžiuose ir reikalauti, kad rinkimų komisijos pirmininkas bei nariai laikytųsi šio įstatymo.

Stebėtojų pateikti protestai raštu turi būti pridėti prie rinkimų komisijų protokolų ir sprendimų.

Šiame įstatyme nurodytais atvejais ir tvarka stebėtojai turi teisę apskūsti rinkimų komisijų sprendimus.

Rinkimų stebėtojus paskyrusios organizacijos ar kandidatai į Respublikos Prezidentus turi teisę bet kada raštu atšaukti savo stebėtoją. Stebėtojas laikomas atšauktu nuo pareiškimo dėl jo atšaukimo įteikimo rinkimų komisijai, kuri išdavė asmeniui stebėtojų pažymėjimą.

V. KANDIDATŲ Į RESPUBLIKOS PREZIDENTUS VEIKLOS GARANTIJOS

37 straipsnis. Kandidato į Respublikos Prezidentus teisė pasisakyti susirinkimuose, naudotis masinės informacijos priemonėmis

Kandidatai į Respublikos Prezidentus po oficialaus kandidatų sąrašo paskelbimo turi lygią teisę pasisakyti rinkėjų ir kitokiuose susirinkimuose, pasitarimuose, posėdžiuose, naudotis valstybinėmis masinės informacijos priemonėmis ir skelbti savo rinkiminę programą.

Valstybinės valdžios ir valdymo institucijų vadovai turi

padėti kandidatams į Respublikos Prezidentus organizuoti susitikimus su rinkėjais, gauti reikalingą informaciją, išskyrus neskelbtiną.

38 straipsnis. Kandidato į Respublikos Prezidentus teisė būti atleistam nuo darbo ar tarnybinių pareigų rinkimų kampanijos laikui

Kandidatas į Respublikos Prezidentus rinkimų kampanijos laikui, bet ne ilgiau kaip 2 mėnesiams, jo prašymu gali būti atleidžiamas nuo darbo ar tarnybinių pareigų. Už šį laiką iš valstybės lėšų jam išmokami du vidutiniai mėnesiniai darbo užmokesčiai.

39 straipsnis. Kandidato į Respublikos Prezidentus neliečiamybė

Kandidatas į Respublikos Prezidentus rinkimų kampanijos metu, taip pat po rinkimų negali būti be Respublikos Prezidento rinkimų komisijos sutikimo patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas, jam negali būti taikomos administracinės nuobaudos teismine tvarka už veiksmus, padarytus Respublikos Prezidento rinkimų kampanijos metu.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija turi pasirūpinti kandidato į Respublikos Prezidentus apsauga.

40 straipsnis. Atsakomybė už Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymo pažeidimą

Asmenys, smurtu, apgaule, grasinimais arba kitaip kliudantys rinkėjams įgyvendinti teisę rinkti Respublikos Prezidentą, organizuoti rinkimų agitaciją, taip pat rinkimų komisijų nariai, kiti pareigūnai, suklastoję rinkimų dokumentus, neteisingai suskaičiavę balsus, pažeidę balsavimo slaptumą arba kitaip pažeidę šį įstatymą, atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Atsakomybėn taip pat traukiami asmenys, paskelbę arba kitaip platinę melagingus duomenis apie kandidatą į Respublikos Prezidentus ar trukdę kandidatui susitikti su rinkėjais.

VI. RINKIMŲ AGITACIJA

41 straipsnis. Rinkimų agitacijos pagrindai

Politinės partijos ir politinės organizacijos, piliečiai ir kandidatai į Respublikos Prezidentus rinkimų agitaciją gali pradėti nuo tos dienos, kai prasideda Respublikos Prezidento rinkimų kampanija, kuriai taikomos šio skirsnio nuostatos.

Rinkimų agitacija gali būti vykdoma bet kokiomis formomis ir būdais, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus. Rinkimų kampanijos pradžią paskelbia Respublikos Prezidento rinkimų komisija.

42 straipsnis. Naudojimosi masinės informacijos priemonėmis sąlygos ir tvarka

Kandidatams į Respublikos Prezidentus suteikiamos vienodos galimybės rinkimų agitacijai nemokamai naudotis valstybinėmis masinės informacijos priemonėmis. Konkrečią valstybinio radijo ir televizijos laidų apimtį ir laiką kiekvieno kandidato į Respublikos Prezidentus rinkimų agitacijai nustato Respublikos Prezidento rinkimų komisija, suderinusi su Lietuvos radijo ir televizijos vadovais, ir paskirsto taip, kad būtų išlaikytas lygybės principas kandidatams į Respublikos Prezidentus.

Kandidatai į Respublikos Prezidentus rinkimų agitacijai skirtą laiką valstybinėse masinės informacijos priemonėse, valstybiniame Lietuvos radijuje ir televizijoje gali išnaudoti patys ar leisti tuo laiku vykdyti rinkimų agitaciją jų nurodytoms politinėms partijoms ir politinėms organizacijoms bei patikėtiniams ar jų nurodytiems kitiems asmenims.

Agitaciją komercinėse masinės informacijos priemonėse riboja tik speciali Respublikos Prezidento rinkimų saskaita.

Visus ginčus dėl rinkimų agitacijos sprendžia Respublikos Prezidento rinkimų komisija, vadovaudamasi kandidatų į Respublikos Prezidentus lygiateisiškumo principu.

Masinės informacijos priemonės, paskelbusios kompromituojančią medžiagą apie kandidatą į Respublikos Prezidentus, kandidato į Respublikos Prezidentus ar jo patikėtinio reikalavimu privalo ne vėliau kaip likus iki rinkimų 5 dienoms paskelbti kandidato į Respublikos Prezidentus ar jo patikėtinio atsakomąją nuomonę.

43 straipsnis. Draudimas valstybės institucijų pareigūnams daryti poveikį rinkėjų valiai

Rinkimų kampanijos metu valstybės institucijų pareigūnams, taip pat valstybinių masinės informacijos priemonių darbuotojams draudžiama naudojantis tarnybinėmis pareigomis bet kokia forma vykdyti rinkimų agitaciją ar kitaip bandyti paveikti rinkėjų valią.

Jeigu tokie asmenys yra kandidatai į Respublikos Prezidentus, masinės informacijos priemonėse jie gali pasisakyti tik šio įstatymo 42 straipsnyje nustatyta tvarka. Jeigu jų tarnybinių pareigų vykdymas reikalauja pranešti masinės informacijos priemonėms svarbias žinias, tą jie gali padaryti tik spaudos konferencijoje.

44 straipsnis. Rinkimų agitacijos finansavimas

Rinkimų agitacija finansuojama iš valstybės, taip pat politinių partijų ir politinių organizacijų, piliečių ir kandidatų į Respublikos Prezidentus gautų lėšų, kurios kaupiamos specialiose Respublikos Prezidento rinkimų sąskaitose Lietuvos taupomajame banke ir jo skyriuose.

Kandidatams į Respublikos Prezidentus iš valstybės lėšų lygiais pagrindais apmokama už šiame įstatyme nurodytą laiką valstybiniame Lietuvos radijuje ir televizijoje, už kandidato rinkiminio plakato, taip pat rinkiminės programos atspausdinimą. Rinkimų agitacijai skirtų valstybės lėšų naudojimą kontroliuoja Respublikos Prezidento rinkimų komisija ir Lietuvos taupomasis bankas. Ataskaitas apie valstybės lėšų sunaudojimą rinkimų agitacijai Respublikos Prezidento rinkimų komisija ir Lietuvos taupomasis bankas turi paskelbti spaudoje ne vėliau kaip per 15 dienų po Respublikos Prezidento išrinkimo.

Kandidatai į Respublikos Prezidentus ir išrinktas Respublikos Prezidentas apie visas rinkimams gautas ir sunaudotas lėšas (nurodydamas jų šaltinius) turi paskelbti spaudoje ne vėliau kaip per 30 dienų po Respublikos Prezidento išrinkimo.

45 straipsnis. Rinkimų agitacijos draudimas rinkimų dieną

Rinkimų agitacija draudžiama likus 24 valandoms iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną. Tuo metu jokių vaizdinių rinkimų agitacijos priemonių, išskyrus išleistas Respublikos Prezidento rinkimų komisijos, negali būti balsavimo patalpoje, pastate ir 50 metrų atstumu aplink ją.

VII. PARENGTINĖ RINKIMŲ ORGANIZAVIMO VEIKLA

46 straipsnis. Rinkimų biuleteniai

Respublikos Prezidento rinkimams kiekvienam rinkėjui pateikiamas biuletenis, kuriame nurodoma kiekvieno kandidato į Respublikos Prezidentus vardas ir pavardė. Kandidatai į Respublikos Prezidentus į rinkimų biuletenį įrašomi pagal abėcėlę.

47 straipsnis. Rinkimų biuletenių pristatymas

Respublikos Prezidento rinkimų komisija rinkimų biuletenius ir vokus miestų, rajonų rinkimų komisijoms pristato likus ne mažiau kaip 10 dienų iki rinkimų. Miestų, rajonų rinkimų komisijos perskaičiuoja gautus biuletenius ir vokus bei surašo jų priėmimo aktą.

Miestų, rajonų rinkimų komisijos biuletenius apylinkių rinkimų komisijoms pristato likus ne mažiau kaip vienai dienai iki rinkimų. Apylinkių rinkimų komisijos perskaičiuoja biuletenius ir surašo jų priėmimo aktą.

Miestų, rajonų rinkimų komisijos rinkimų biuletenius ir vokus pašto skyriams pristato likus ne mažiau kaip 7 dienoms iki rinkimų.

Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos valstybės vėliava, rinkimų biuleteniai ir vokai balsavimui paštu turi būti laisvai prieinami rinkėjams likus ne mažiau kaip 10 dienų iki rinkimų.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija atsako už rinkimų biuletenių ir vokų išleidimą, apskaitą ir pristatymą nepažeidžiant nurodytų terminų.

48 straipsnis. Balsavimo pažymėjimas

Kiekvienam rinkėjui, likus iki rinkimų ne mažiau kaip 10 dienų, įteikiamas balsavimo pažymėjimas. Balsavimo pažymėjimus siunčia ar kitaip perduoda apylinkių rinkimų komisijos ir apie tai pažymi rinkėjų sąrašė. Jei dėl apylinkės rinkimų komisijos kaltės balsavimo pažymėjimas nebuvo įteiktas, jis turi būti išduotas tuoj pat rinkėjui pareikalavus.

Rinkėjui, pateikšiam raštišką prašymą, gali būti išduotas

balsavimo pažymėjimo dublikatas.

Balsavimo pažymėjime nurodoma:

- 1) miesto, rajono rinkimų komisijos numeris;
- 2) apylinkės rinkimų komisijos numeris;
- 3) rinkėjo eilės numeris apylinkės rinkėjų sąraše;
- 4) rinkėjo vardas, pavardė;
- 5) rinkėjo nuolatinė gyvenamoji vieta;
- 6) balsavimo patalpos adresas.

VIII. BALSAVIMAS

49 straipsnis. Balsavimo laikas ir vieta

Balsavimas vyksta rinkimų dieną nuo 7 iki 21 valandos rinkimų komisijos nurodytoje patalpoje. Rinkėjas balsuoja tik toje rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašus jis yra įtrauktas. Paštu gautas rinkėjo balsas galioja tik toje rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašus rinkėjas yra įtrauktas.

50 straipsnis. Balsavimo patalpos įrengimas

Balsavimo patalpos įrengimo reikalavimus nustato Respublikos Prezidento rinkimų komisija.

Balsavimo kabina turi būti įrengta taip, kad niekas negalėtų matyti joje esančio rinkėjo.

Šio įstatymo tekstas turi būti prieinamas kiekvienam rinkėjui kiekvienoje rinkimų apylinkėje.

Balsavimo patalpoje negalima rengti jokių kitų renginių, išskyrus rinkimų organizavimą ir balsavimą.

51 straipsnis. Balsavimo pradžia

Rinkimų dieną balsavimo patalpa atidaroma tik susirinkus joje ne mažiau kaip 3/5 apylinkės rinkimų komisijos narių. Tada rinkimų komisijos pirmininkas su komisijos nariais patikrinęs, ar balsadėžė yra tuščia, ją užantspauduoja. Įsitikinęs, kad balsavimo patalpa įrengta nepažeidus nustatytų reikalavimų, apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas įrašo visą apylinkės gautų biuletenių skaičių į balsų skaičiavimo protokolą, išdaliuja rinkimų biuletenius ir rinkėjų sąrašus komisijos nariams, įrašo kiekvienam komisijos nariui išdalintų rinkimų biuletenių skaičių į rinkimų apylinkės balsų skaičiavimo protokolą ir atidaro balsavimo patalpą tuo skelbdamas rinkimų pradžią.

52 straipsnis. Rinkėjo asmenybės nustatymas

Atvykęs į balsavimo patalpą, rinkėjas pateikia apylinkės rinkimų komisijos nariui balsavimo pažymėjimą, pasą ar kitą dokumentą, patvirtinantį jo asmenybę bei pilietybę, ir pasirašo rinkėjų sąraše. Balsavimo pažymėjimas rinkėjui negražinamas. Tik po to, kai rinkėjas pasirašė, jam išduodamas rinkimų biuletenis. Balsuojant paštu, balsavimo pažymėjime pažymima apie biuletenio išdavimą ir balsavimo pažymėjimas gražinamas rinkėjui.

Išduoti rinkėjui kurio nors kito asmens rinkimų biuletenį draudžiama. Komisijos narys, pažeidęs šį reikalavimą, atsako pagal įstatymą.

53 straipsnis. Balsavimo tvarka

Gavęs rinkimų biuletenį, rinkėjas eina į balsavimo kabiną, kurioje pats biuletenį užpildo. Į balsavimo kabiną rinkėjas gali išeiti ir būti tik vienas. Išimtis galima tik šio straipsnio penktojoje dalyje numatytu atveju.

Biuletenyje rinkėjas pažymi to kandidato į Respublikos Prezidentus pavardę, už kurį jis balsuoja "už".

Užpildytą rinkimų biuletenį rinkėjas pats įmeta į balsadėžę.

Rinkėjui prašant, sugadintas rinkimų biuletenis apylinkės rinkimų komisijos sprendimu pakeičiamas nauju. Rinkimų komisijos pirmininkas perbraukia rašalu (šratinuku) sugadintą biuletenį ir ant jo pasirašo. Taip pat ant sugadinto rinkimų biuletenio pasirašo rinkimų komisijos sekretorius ir vienas iš narių. Sugadinti biuleteniai laikomi atskirai.

Rinkėjas, dėl fizinių trūkumų negalįs pats užpildyti rinkimų biuletenio, įmesti jo į balsadėžę, gali nurodyti kitą asmenį, kuris vietoj jo užpildytų rinkimų biuletenį balsavimo kabinoje ir įmestų jį į balsadėžę. Rinkimų komisijos pirmininkui ar nariams bei rinkimų stebėtojams atlikti šiuos veiksmus už rinkėją draudžiama.

54 straipsnis. Balsavimas paštu

Balsuoti paštu galima pašto skyriuose jų darbo valandomis, pradedant septintąja diena iki rinkimų ir baigiant likus vienai dienai iki rinkimų, jei į to miesto, rajono rinkėjų sąrašus

rinkėjas yra įrašytas, ir baigiant likus dviem dienoms iki rinkimų, jei rinkėjas nėra įrašytas į to miesto, rajono rinkėjų sąrašus. Balsavimo paštu išlaidas apmoka valstybė.

Už balsavimo organizavimą atsako pašto skyriaus viršininkas. Jis yra atsakingas už rinkimų biuletenių ir balsavimo vokų išdavimą ir priėmimą balsavimo paštu metu.

Rinkimų biuleteniams ir vokams išduoti bei priimti balsavimo paštu metu skiriamas atsakingas pareigūnas (pareigūnai).

Pašto skyriuose turi būti patalpa (vieta), kur rinkėjas galėtų netrukdomas užpildyti rinkimų biuletenį ir įdėti jį į balsavimo voka.

Balsavimas paštu vyksta šio įstatymo 52 ir 53 straipsniuose nustatyta tvarka, išskyrus biuletenių įmetimą į balsadėžę. Kartu su rinkimų biuleteniu rinkėjui išduodami vokai balsavimui paštu.

Rinkėjas užpildytą rinkimų biuletenį įdeda į vidinį balsavimo voka, jį užklijuoja ir kartu su balsavimo pažymėjimu įdeda į išorinį voka, kurį taip pat užklijuoja. Išorinis vokas antspauduojamas ryšių skyriaus antspaudu.

Vokai balsavimui paštu adresuojami tos apylinkės rinkimų komisijai, į kurios apylinkės rinkėjų sąrašą rinkėjas yra įtrauktas.

Išorinius vokus, balsavimo vokus ir rinkimų biuletenius paštiniškai atneša į namus negalintiems vaikščioti rinkėjams likus iki rinkimų dienos ne mažiau kaip 2 dienoms. Negalintių vaikščioti rinkėjų sąrašą, ne vėliau kaip prieš 7 dienas iki rinkimų, sudaro apylinkės rinkimų komisijos pagal duomenis, raštu pateiktus miesto, rajono globos ir rūpybos įstaigų. Pašto darbuotojai, rinkimų komisijų nariai ar kiti asmenys negali atnešti išorinių vokų, balsavimo vokų ir rinkimų biuletenių į namus rinkėjams, kurie nėra įrašyti į negalintių vaikščioti rinkėjų sąrašą.

Užklijuotą išorinį voka (su jame esančiu balsavimo pažymėjimu, balsavimo voku ir ten esančiu biuleteniu) rinkėjas gali:

- 1) įteikti pašto skyriaus pareigūnui;
- 2) įteikti paštiniškai, atnešusiam jam rinkimų dokumentus;
- 3) įmesti į pašto dėžutę.

55 straipsnis. Balsavimas diplomatinėje atstovybėje

Balsuoti Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje (konsulate) galima jos darbo valandomis. Tam turi būti skirta ne mažiau kaip 4 valandos per dieną. Balsavimo dienas (ne mažiau kaip 5) kiekvienai diplomatinei atstovybei (konsulatui) nustato Respublikos Prezidento rinkimų komisija, suderinusi su Užsienio reikalų ministerija. Diplomatinė atstovybė (konsulatas), kuriose vyksta balsavimas, sąrašą sudaro Respublikos Prezidento rinkimų komisija, suderinusi su Užsienio reikalų ministerija. Už balsavimo organizavimą atsako diplomatinės atstovybės (konsulato) vadovas.

56 straipsnis. Balsavimas laive, plaukiojančiame su Lietuvos valstybės vėliava

Balsavimas laive, plaukiojančiame su Lietuvos valstybės vėliava, vyksta, jeigu laivas ne mažiau kaip prieš 6 dienas iki rinkimų išplaukia iš Lietuvos Respublikos uosto ir negrįžta iki rinkimų dienos arba jei yra kitos aplinkybės, dėl kurių turintis teisę rinkti laivo įgulos narys ar keleivis negali balsuoti savo rinkimų apylinkėje ar paštu.

Sąrašą laivų, kuriuose vyksta balsavimas, ir balsavimo kiekviename laive laiką nustato Respublikos Prezidento rinkimų komisija, suderinusi su kompetentingomis tarnybomis ir Užsienio reikalų ministerija taip, kad kiekvienam laive esančiam Lietuvos Respublikos piliečiui būtų sudaryta galimybė balsuoti. Už balsavimo laive organizavimą atsako laivo kapitonas ar jo padėjėjas, esantys Lietuvos Respublikos piliečiais.

57 straipsnis. Balsavimo Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos valstybės vėliava, tvarka

Balsavimo tvarką Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos valstybės vėliava, nustato Respublikos Prezidento rinkimų komisija.

58 straipsnis. Balsavimas gydymo, socialinės rūpybos ir globos įstaigose

Gydymo, socialinės rūpybos ir globos įstaigose sudaromi specialūs balsavimui skirti pašto skyriai.

Galintys judėti šių įstaigų pacientai balsuoja patys

balsavimo patalpoje šio įstatymo 54 straipsnyje nustatyta tvarka. Negalinčius judėti gydymo bei globos įstaigų pacientus bei globotinius lanko specialaus pašto skyriaus pareigūnai, kuriuos tvirtina miestų, rajonų rinkimų komisijos. Balsuojantis asmuo turi pats jam sudarytomis slaptumo sąlygomis užpildyti rinkimų biuletenį ir įdėti jį į balsavimo voką. Esant reikalui, jis gali pasinaudoti asmens, kuriuo pasitiki, pagalba (išskyrus pašto, gydymo bei globos įstaigos darbuotojus, rinkimų stebėtojus).

Gydymo, socialinės rūpybos ar globos įstaigos vadovo nurodymu gali būti draudžiama dėl balsavimo trikdyti ligonius, kurių būklė yra sunki. Šis nurodymas rinkimų komisijoms yra privalomas.

Taip pat draudžiama dėl balsavimo trikdyti asmenį, jeigu Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka gydytojų komisija padarė išvadą, kad jis balsavimo metu dėl lėtinės psichinės ligos, silpnaprotystės ar trumpalaikio psichikos sutrikimo negali suprasti savo veiksmų esmės ir jų valdyti.

59 straipsnis. Balsavimas kariniuose daliniuose

Krašto apsaugos sistemos ir vidaus tarnybos daliniuose sudaromi specialūs balsavimui skirti pašto skyriai.

Pagal galimybę dalinių vadai sudaro sąlygas kariams balsuoti jų nuolatinės gyvenamosios vietos rinkimų apylinkėse.

60 straipsnis. Balsavimas baudmės atlikimo vietose

Baudmės atlikimo vietose sudaromi specialūs balsavimui skirti pašto skyriai.

Įkalinimo įstaigų vadovai įstatymų nustatyta tvarka gali išleisti nuteistuosius balsuoti jų nuolatinės gyvenamosios vietos rinkimų apygardose.

IX. BALSŲ SKAIČIAVIMAS IR RINKIMŲ REZULTATŲ NUSTATYMAS

61 straipsnis. Balsavimo vokų ir biuletenių apskaita pašto skyriuose

Likus vienai dienai iki rinkimų, pašto skyriaus viršininkas gražina nepanaudotus vokus ir rinkimų biuletenius miesto, rajono rinkimų komisijai.

Balsavimo vokų ir biuletenių apskaitą tvarko pašto skyriaus viršininkas tam specialiai skirtame žurnale Respublikos Prezidento rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

Paštas vokus su rinkėjų užpildytais biuleteniais įteikia apylinkių rinkimų komisijoms rinkimų dieną ne vėliau kaip likus 2 valandoms iki rinkimų pabaigos.

Balsavimo vokų ir biuletenių apskaitą Respublikoje tvarko Prezidento rinkimų komisija.

62 straipsnis. Rinkimų biuletenių apskaita rinkimų apylinkėse

Uždarius balsavimo patalpą, apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 rinkimų komisijos narių, užklijuoja ir antspauduoja balsadėžės plyšį, surenka atskirai iš kiekvieno apylinkės rinkimų komisijos nario nepanaudotus rinkimų biuletenius, užrašo jų skaičių balsų skaičiavimo protokole, viešai juos suskaičiuoja ir pagal parašus rinkėjų sąrašė, balsavimo pažymėjimus patikrina, ar nėra neteisėtai išduotų biuletenių.

Nepanaudoti ir sugadinti rinkimų biuleteniai rinkimų komisijos viešai suskaičiuojami, anuliuojami nukerpant dešinią viršutinę kampą, sudedami į specialiai tam skirtus vokus ir užantspauduojami. Nepanaudotų ir sugadintų biuletenių skaičius įrašomas į balsų skaičiavimo protokolą.

63 straipsnis. Balsų skaičiavimas rinkimų apylinkėje ir balsavusių rinkėjų apskaita

Apylinkės rinkimų komisija, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 jos narių, apžiūri apylinkės rinkimų balsadėžę: ar nepažeisti antspaudai ir ar nėra kitų požymių, liudijančių, kad ji galėjo būti atidaryta ar kitaip būtų buvę įmanoma iš jos išimti rinkimų biuletenius. Ar balsadėžė buvo pažeista, sprendžia komisija dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 komisijos narių. Jeigu komisija priima sprendimą, kad balsadėžė buvo pažeista, apie tai surašomas aktas ir balsai neskaičiuojami.

Įsitikinus, kad balsadėžė nebuvo pažeista, ji atidaroma ir pradedama skaičiuoti balsus.

Balsai skaičiuojami taip, kad šią procedūrą, rinkėjų pažymėtus balsavimo biuletenius galėtų stebėti visi balsų skaičiavimo metu dalyvaujantys asmenys. Konkrečiai balsų

skaičiavimo tvarką nustato Respublikos Prezidento rinkimų komisija.

Įsitikinus, kad balsadėžė nebuvo pažeista, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 komisijos narių ir stebėtojams, ji atidaroma, visi rinkimų biuleteniai sudedami ant stalų, ant kurių negali būti jokių kitų dokumentų bei rašymo priemonių, ir pradedama skaičiuoti balsus.

Pagal apylinkės rinkėjų sąrašus nustatomas rinkimų apylinkės rinkėjų skaičius. Rinkėjų, kuriems buvo išduoti biuleteniai, skaičius nustatomas pagal rinkėjų parašus, liudijančius biuletenio gavimą. Balsavusių rinkimų apylinkėje rinkėjų skaičius nustatomas pagal apylinkės rinkimų balsadėžėje rastų biuletenių skaičių. Dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičius nustatomas pagal apylinkių rinkimų balsadėžėse rastų biuletenių skaičių ir paštu gautų biuletenių skaičių.

Radusi balsadėžėje biuletenių daugiau, negu jų buvo išduota rinkėjams, komisija imasi priemonių išsiaiškinti priežastis.

Balsų skaičiavimo rezultatai įrašomi į balsų skaičiavimo protokolą.

64 straipsnis. Balsavusių paštu rinkėjų apskaita ir balsų skaičiavimas

Suskaičiavus balsadėžėje rastus rinkimų biuletenius, pradedami skaičiuoti rinkimų biuleteniai, gauti paštu:

1) apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas pateikia neatplėštus visus paštu gautus išorinius vokus. Jų skaičius įrašomas į balsų skaičiavimo protokolą;

2) išoriniai vokai po vieną atplėšiami;

3) iš išorinių vokų išimami balsavimo pažymėjimai ir tikrinami pagal apylinkės rinkėjų sąrašą, o vidiniai balsavimo vokai antspauduojami rinkimų apylinkės antspaudu. Jeigu balsavimo pažymėjime įrašytas asmuo, kurio nėra rinkėjų sąrašė, arba rinkėjų sąrašė yra rinkėjo parašas, liudijantis, kad jis jau balsavo apylinkėje, arba yra gautas kitas to paties rinkėjo balsavimo paštu vokas, arba išoriniame voke nėra balsavimo pažymėjimo, arba išoriniame voke yra įdėtas daugiau kaip vienas vidinis balsavimo vokas, antspaudas nededamas ir laikoma, kad voke esantis rinkimų biuletenis negalioja. Tą faktą būtina pažymėti ant vidinio balsavimo voko;

4) apylinkės rinkėjų sąrašė prie rinkėjo, kurio balsas gautas paštu, pavardės daromas specialus įrašas apie rinkėjo balso gavimą;

5) užantspauduotas vidinis balsavimo vokas imetamas į balsadėžę, paruoštą pagal nustatytus reikalavimus;

6) taip peržiūrėjus visus paštu gautus vokus, balsadėžė atidaroma ir, atplėšus antspauduotus vidinius balsavimo vokus, skaičiuojami paštu gauti balsai pagal 63 straipsnio reikalavimus. Jeigu balsavimo voke yra daugiau kaip vienas rinkimų biuletenis, visi voke esantys biuleteniai pripažįstami negaliojančiais.

Jei rinkimų apylinkėje (komisijoje) yra tik vienas antspauduotas vidinis vokas, jis, kad nebūtų pažeistas balsavimo slaptumas, neatplėšiamas, o perduodamas aukštesniajai rinkimų komisijai, kuri balsavimo rezultatus įrašo į savo balsų skaičiavimo protokolą.

65 straipsnis. Balsų skaičiavimo rinkimų apylinkėje protokolai

Kiekvienoje rinkimų apylinkėje surašomas balsų skaičiavimo protokolai. Jame įrašoma:

1) rinkėjų skaičius rinkimų apylinkėje;

2) gautų iš miesto, rajono komisijos biuletenių skaičius;

3) kiekvienam komisijos nariui išduotų rinkimų biuletenių skaičius, rinkėjams išduotų biuletenių skaičius, rinkėjų parašų skaičius, balsavimo pažymėjimų skaičius, nepanaudotų biuletenių skaičius;

4) nepanaudotų rinkimų biuletenių skaičius;

5) rinkimų apylinkės patalpoje balsavusių rinkėjų skaičius;

6) balsadėžės atidarymo laikas;

7) balsadėžėje rastų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius;

8) balsadėžėje rastų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius;

9) balsadėžėje rastų atskirai už kiekvieną kandidatą į Respublikos Prezidentus paduotų balsų skaičius;

10) paštu gautų vokų skaičius, antspauduotų vidinių vokų skaičius;

11) paštu gautų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius;

12) paštu gautų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius;

13) paštu gautų balsų už kiekvieną kandidatą į Respublikos Prezidentus skaičius;

14) iš viso rinkimų apylinkėje dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičius;

15) iš viso negaliojančių rinkimų apylinkėje biuletenių skaičius;

16) iš viso už kiekvieną kandidatą į Respublikos Prezidentus paduotų balsų skaičius.

Jeigu balsadėžėje buvo rasta daugiau biuletenių negu jų buvo išduota rinkėjams, apie tai įrašoma balsų skaičiavimo protokole, nurodant skaičių, kiek biuletenių buvo rasta daugiau.

Rinkimų apylinkės balsų skaičiavimo protokolą pasirašo apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai. Po to protokolą pasirašo stebėtojai. Jų pastabos, komisijos narių nuomonės pridedamos prie protokolo ir yra neatskiriama jo dalis.

66 straipsnis. Negaliojantys biuleteniai

Negaliojančiais biuleteniais laikomi:

- 1) nenustatyto pavyzdžio rinkimų biuleteniai;
- 2) užantspauduoti ne tos rinkimų apylinkės antspaudu;
- 3) tie, kuriuose rinkėjas pažymėjo, kad jis balsavo daugiau kaip už vieną kandidatą į Respublikos Prezidentus;
- 4) tie, kuriuose rinkėjas nepažymėjo, už kurią kandidatą į Respublikos Prezidentus jis balsavo.

Sprendimą dėl rinkimų biuletenio pripažinimo negaliojančiu priima apylinkės rinkimų komisija.

67 straipsnis. Apylinkės balsų skaičiavimo dokumentų pateikimas miesto, rajono rinkimų komisijai

Apylinkės rinkimų komisija visus rinkimų biuletenius, taip pat negaliojančius ir nepanaudotus, visus balsavimo vokus, balsų skaičiavimo protokola, rinkėjų sąrašus ir kitus rinkimų dokumentus Respublikos Prezidento rinkimų komisijos nustatyta tvarka sudeda į paketą ir užantspauduoja. Paketas miesto, rajono rinkimų komisijai pristatomas ne vėliau kaip per 6 valandas po balsavimo pabaigos.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija bei Vidaus reikalų ministerija privalo garantuoti rinkimų dokumentų transportavimo bei juos transportuojančių asmenų saugumą.

68 straipsnis. Balsų skaičiavimas miesto, rajono rinkimų komisijoje

Miesto, rajono rinkimų komisija balsus pradeda skaičiuoti, kai gauna visus balsų skaičiavimo protokolus ir kitus rinkimų dokumentus iš visų rinkimų apylinkių.

69 straipsnis. Miestų, rajonų balsų skaičiavimo protokolai

Pagal rinkimų apylinkių balsų skaičiavimo protokolus, rinkimų biuletenius ir kitus rinkimų dokumentus miesto, rajono rinkimų komisija nustato:

- 1) mieste, rajone dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičių, kuris lygus miesto, rajono rinkimų apylinkėse balsavusių rinkėjų skaičiui;
- 2) mieste, rajone negaliojančių biuletenių skaičių, kuris lygus miesto, rajono rinkimų apylinkėse negaliojančių biuletenių skaičiui;
- 3) mieste, rajone galiojančių biuletenių skaičių, kuris lygus miesto, rajono rinkimų apylinkėje galiojančių biuletenių skaičiui;
- 4) už kiekvieną kandidatą į Respublikos Prezidentus paduotų balsų skaičių. Jis lygus atskirai už kiekvieną kandidatą į Respublikos Prezidentus gautų balsų rinkimų apylinkėse sumai.

Šie duomenys surašomi į miestų, rajonų balsų skaičiavimo protokolus, kuriuos pasirašo miesto, rajono rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai.

70 straipsnis. Miestų, rajonų balsų skaičiavimo dokumentų pateikimas Respublikos Prezidento rinkimų komisijai

Miestų, rajonų rinkimų komisijos visus dokumentus, gautus iš rinkimų apylinkių, rinkimų apylinkių balsų skaičiavimo protokolus, miesto, rajono balsų skaičiavimo protokola ir kitus rinkimų dokumentus sudeda į specialius paketus, užantspauduoja ir ne vėliau kaip per 36 valandas po rinkimų pabaigos perduoda Respublikos Prezidento rinkimų komisijai.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija rinkimų rezultatų nustatymą gali pradėti tik po to, kai gauna visų miestų ir rajonų rinkimų komisijų balsų skaičiavimo protokolus, taip pat kitus šio

straipsnio pirmojoje dalyje nurodytus dokumentus.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija pagal miestų, rajonų rinkimų komisijų balsų skaičiavimo protokolus ir pagal balsų skaičiavimo protokolus diplomatinėse atstovybėse nustato:

- 1) Lietuvos Respublikos rinkėjų skaičių;
- 2) dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičių;
- 3) negaliojančių rinkimų biuletenių skaičių;
- 4) galiojančių rinkimų biuletenių skaičių;
- 5) už kiekvieną kandidatą į Respublikos Prezidentus paduotų balsų skaičių.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija, nagrinėdama šio įstatymo nustatyta tvarka paduotus skundus, gali perskaičiuoti rinkimų biuletenius ir, nustačiusi skaičiavimo klaidas, gali pataisyti įrašus balsų skaičiavimo protokoluose. Respublikos Prezidento rinkimų komisija dėl balsų skaičiavimo protokoluose

rastų klaidų negali pripažinti negaliojančiais rinkimų apylinkių, miestų, rajonų rinkimų komisijų balsų skaičiavimo protokolų.

Respublikos Prezidento rinkimų komisija, nustačiusi, kad šiurkštūs šio įstatymo pažeidimai, padaryti balsavimo metu, ar dokumentų suklastojimas turėjo lemiamos įtakos Respublikos Prezidento rinkimų rezultatams, gali pripažinti Respublikos Prezidento rinkimų rezultatus negaliojančiais.

Išrinktu laikomas tas kandidatas į Respublikos Prezidentus, kuris pirmą kartą balsuojant ir dalyvaujant ne mažiau kaip pusė visų rinkėjų, gavo daugiau kaip pusę visų rinkimuose dalyvavusių rinkėjų balsų. Jeigu rinkimuose dalyvavo mažiau kaip pusė visų rinkėjų, išrinktu laikomas tas kandidatas, kuris gavo daugiausia, bet ne mažiau kaip vieną trečdalį visų rinkėjų balsų.

Jeigu pirmame balsavimo rate nė vienas kandidatas nesurinko reikiamos balsų daugumos, po dviejų savaičių nuo rinkimų dienos šio įstatymo nustatyta tvarka rengiamas pakartotinis balsavimas dėl dviejų kandidatų, gavusių daugiausia balsų pirmame balsavimo rate. Šiuo atveju išrinktu laikomas kandidatas, surinkęs daugiau balsų.

Jeigu pirmame balsavimo rate dalyvavo ne daugiau kaip du kandidatai ir nė vienas negavo reikiamo balsų skaičiaus, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo rinkimų dienos šio įstatymo nustatyta tvarka rengiami pakartotiniai Respublikos Prezidento rinkimai.

71 straipsnis. Stebėtojų dalyvavimas skaičiuojant balsus ir nustatant rinkimų rezultatus

Skaičiuojant balsus rinkimų apylinkėse bei miestų, rajonų komisijose, taip pat nustatant rinkimų rezultatus Respublikos Prezidento rinkimų komisijoje, gali dalyvauti politinių partijų ir politinių organizacijų, iškėlusių kandidatus į Respublikos Prezidentus, taip pat asmenų, iškėlusių save į Respublikos Prezidentus, paskirti stebėtojai, taip pat visų masinės informacijos priemonių atstovai.

Stebėtojai turi teisę reikšti pastabas ir pretenzijas rinkimų komisijoms dėl šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų pažeidimų, bet neturi kliudyti rinkimų komisijų darbui. Stebėtojai turi teisę raštu pareikšti protestą, kuris turi būti pridėtas prie rinkimų komisijos protokolų ir sprendimų bei kartu su kitais rinkimų dokumentais turi būti pateiktas aukštesniajai rinkimų komisijai.

72 straipsnis. Rinkimų rezultatų paskelbimas

Galutinius Respublikos Prezidento rinkimų rezultatus ne vėliau kaip per 4 dienas po rinkimų skelbia Respublikos Prezidento rinkimų komisija.

Pakartotinių Respublikos Prezidento rinkimų rezultatus ne vėliau kaip per 4 dienas nuo pakartotinio balsavimo dienos skelbia Respublikos Prezidento rinkimų komisija.

73 straipsnis. Respublikos Prezidento pažymėjimas

Po rinkimų rezultatų paskelbimo Respublikos Prezidento rinkimų komisija ne vėliau kaip per 3 valandas nuo rezultatų paskelbimo išrinktam Respublikos Prezidentui įteikia Lietuvos Respublikos Prezidento pažymėjimą.

74 straipsnis. Respublikos Prezidento rinkimų dokumentų saugojimas

Pasibaigus Respublikos Prezidento rinkimams, Respublikos Prezidento rinkimų komisija ne vėliau kaip per 20 dienų po to, kai baigiasi šiame įstatyme nustatytas terminas skundams dėl jos sprendimų išnagrinėti, Valstybės archyvu perduoda neterminuotai saugoti rinkimų apylinkių, miestų, rajonų rinkimų komisijų,

Respublikos Prezidento rinkimų komisijos protokolus ir rinkėjų
sąrašus.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO
PAREIGAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Vilnius, 1992 m. gruodžio 22 d.
Nr.I-28